

Daf 17: KING HEZEKIAH

דף י"ז: חזקיהו המלך

Hezekiah was the 15th king of Judah. Another seven kings reigned after Hezekiah prior to the destruction of the first *Beit HaMikdash*. King Hezekiah is sometimes referred to in the *TaNakh* by the name “*Hizkiyah*,” and “*Yechizkiyah*,” and even “*Yechizkiyahu*.” King Hezekiah was righteous and God-fearing. During his reign, the study of Torah expanded across the entire land of Judah. Every girl and boy learned the laws of *tum’ah* (ritual impurity) and *tahara* (ritual cleanliness).

The Talmud teaches that when King Hezekiah died the nation established a *yeshiva* next to his burial site, so that students and scholars would learn Torah right next to his grave. Some say that when King Hezekiah was taken out to be buried, they placed a Sefer Torah on top of him and said: “He fulfilled all that was written here” — meaning, King Hezekiah abided by all the rules of the Torah. Such behavior was not typically tolerated with a *Sefer Torah*. But, since Hezekiah was such a great Torah scholar and widely known for doing an abundance of good deeds this was done to honor him.

חזקיהו היה מלך יהודה החמשה עשר אחרי דוד המלך, ואחריו מלכו עוד שבעה מלכים עד חרבון בית המקדש הראשון. המלך חזקיהו נקרא לפעמים בתנ"ך גם בשמות “חזקיה”, “יחזקיה” וְאף “יחזקיהו”. חזקיהו המלך היה צדיק וירא שמים. בתקופת מלכותו התרבה למוד התורה, עד שבכל שטחה של ארץ יהודה לא היה ילד וילדה שלא ידעו הלכות שמאה וטהרה.

התלמוד מספר שבפטירתו חלקו לו כבוד גדול והקימו ישיבה סמוך לקברו, וכך התלמידים למדו תורה סמוך לקברו. יש אומרים שבאשר הוציאו אותו לקברה, הניחו עליו ספר תורה ואמרו: “קיים זה מה שכתוב בזה”. כלומר: “קיים זה” – חזקיהו, קיים, “מה שכתוב בזה” – את כל מה שכתוב בספר התורה. בדרך כלל אין נוהגים כך עם ספר תורה, אך מפני שחזקיהו היה גדול במיוחד בתורה ובמעשים טובים, נהגו עמו כך.

Daf 18: AN ANIMAL THAT SPRAYED A BURST OF ROCKS

דף י"ח: הבהמה שהתיזה צורות אבנים

One of the *Arba’ah Avot Nezikin* (four primary categories of damages) is “*Regel*” (Trampling). The category of “*Regel*” includes a variety of damages an animal could accidentally cause in the normal course of walking about — e.g., an animal might trample tomatoes, and the like.

Once, there was a cow that became terribly frightened by the sudden appearance of an extremely large dog, which caused the cow to run away. In the midst of running, the animal passed over a large mound of rocks. **While galloping forward, the cow incidentally caused a number of rocks to spray upward and outward and shatter several windowpanes.** The owner of the broken windowpanes approached the owner of the cow. He said that while he was not at all angry with the cow’s owner, he wanted the owner to compensate him for the damage to his windows. **To the surprise of the window-owner, it became clear that he would only receive half of the value of the *nezek*.**

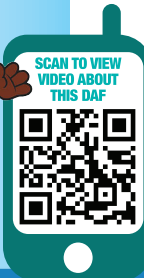
Why? The window owner was only entitled to receive half because of a *halacha l’Moshe m’Sinai* which states that in cases of damage not caused *be’gufah shel be’hay’mah* (by the physical body of an animal) the owner only pays half of the cost of the damage. In the case above, it was a stone that was swept up by the animal that directly caused damage, not the animal itself. **This type of damage is called “*Tzrorot*.” (pebbles) — i.e. a bunch of pebbles that were propelled.**

אחד מארבעה אבות נזיקין הוא “רגל”. תחת אב המזיק “רגל” נכללים כל מיני נזקים שהבהמה אינה עושה בכונה, אלא תוך כדי הליכתה. למשל, בהמה שדורכת על עגבניות וכדומה.

פעם ארע שבהמה נבהלה ביותר מכלב גדול שהופיע מולה, והיא החלה לברח במהירות. תוך כדי ריצתה היא עברה על גל גדול של אבנים ובעודה שועטת קדימה נדחפו אבנים מתחת רגליה, נתזו הצדה והזיקו לשמשות. בעל השמשות הגיע אל בעל הפרה, אמר לו שהוא חלילה אינו כועס עליו, אבל הוא מבקש ממנו לשלם על הנזק. להפתעתו הרבה של בעל השמשות התברר לו שהוא יקבל רק חצי מערך הנזק.

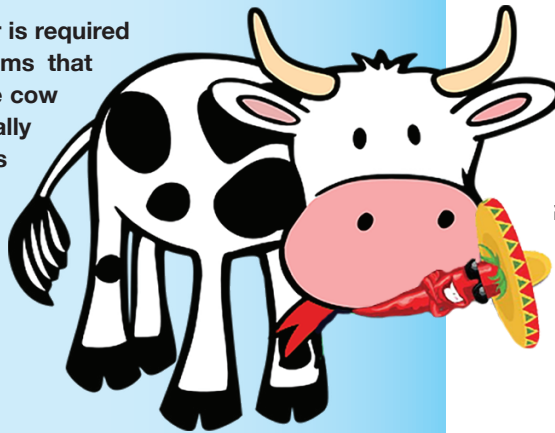
מדוע? כי ישנה הלכה למשה מסיני, שעל נזק שלא נעשה בגופה של הבהמה, משלמים חצי נזק בלבד, וכאן הנזק נעשה על ידי האבן שהתיזה הבהמה. נזק זה מכונה “צורות”. מה הם “צורות”? צור אבנים שצף.

Daf 19: A COW THAT ATE HOT PEPPER

One day, a hungry cow entered into Yosef's yard and began to eat sacks of sesame, sunflower seeds, sweet paprika, just to name a few items. Yosef observed the cow casually eating his merchandise. He grabbed the cow by the ear, led her back to her owner and said: "Fine, sir, pay me please for all the damage caused by your cow." The cow's owner replied: "Certainly! Let's go to the Rav and whatever he says is to be done, we will do."

The Rav told them that **the cow's owner is required to make full restitution for those items that cows are known to eat.** However, **if the cow ate items that animals do not typically eat, (e.g., hot peppers), the cow's owner is only liable to pay half the cost** of that unexpected and irregular *nezek* (damage).

דף י"ט: פרה שאכלה פלפל חריף

בהמה רעבה נכנסה לחצרו של יוסף, ואכלה מתוך שקי שומשום, גרעינים שחורים, פפריקה אדומה, ועוד. יוסף הבחין בפרה האוכלת מתוך שקיו, תפס באוזנה, הוליכה לבעליה ואמר לו: "כבודו ישלם לי בבקשה את כל הנזק." "ודאי", השיב בעל הפרה. "הבה נלך אל הרב, וכל אשר יאמר, נעשה."

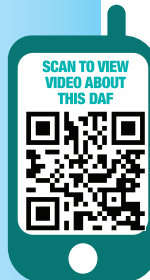
הרב אמר להם, כי על כל הדברים שהבהמה רגילה לאכול, בעליה צריך לשלם את מלוא הנזק, אף אם היא אכלה גם דברים שבהמות אינן אוכלות אותם, כגון פלפל חריף עליו לשלם חצי נזק בלבד, כי על כל דבר משונה שבהמה עושה משלם בעליה חצי נזק בלבד.

Daf 20: THIS ONE BENEFITS, AND THAT ONE DOES NOT LOSE

דף כ': "זה נהנה וזה לא חסר"

A Jew arrived in town from a far-away city and looked for a place to reside. The kind people of the city told the newcomer there was a *bayit hefker* (abandoned house) at the end of their street and that he could go in and live there as long as he liked. The man went to the house at the end of the street, set up the place as his own and lived there for five months. Then, suddenly, the original owner of the house arrived and asked — "Why are you living in my house?" It turned out that the newcomer had made a mistake. It was the house across the street that had been abandoned. He had accidentally gone into and lived in the home of someone who had been on a trip abroad.

The newcomer apologized profusely. He gathered his things and was about to leave the house, when the owner said: "You, my fine sir, had the pleasure of living in my home for five months. Please pay me the appropriate rent for that period of time." The man felt quite humiliated. However, fortunately he remembered what the Talmud teaches on this *daf*: "*Zeh ne'he'neh v'zeh lo cha'ser— patur*" (this one benefits and that one does not lose — he [the one who benefitted] is exempt). In other words, although it is *assur* (prohibited) to live in another person's house without their permission, **if that individual did not lose anything as a result of another living in his house, the other is exempt from paying that homeowner for the benefit they derived.** "*Zeh ne'he'neh*" the individual who lived in the house free-of-charge; "*v'zeh lo cha'ser*" — the owner lost nothing as a result.

פעם היה יהודי שהגיע מעיר רחוקה וחיפש היכן להתיגר. אמרו לו: "יש בסוף הרחוב ישנו בית הפקר אתה יכול להיכנס לגור שם ככל שתחפוץ." התמקם האיש בבית וגר בו חמישה חודשים. לפתע הופיע בעל הבית ואמר לו: "מדוע זה הנך מתגורר בבית שלי?". התברר שהיהודי טעה, כי הבית המופקר היה בצד השני של הכביש והוא נכנס בטעות לביתו של אדם שנסע לחוץ לארץ.

היהודי התנצל ועמד לצאת מן הבית, אף בעל הבית אמר לו: "התגוררת בדירה חמישה חודשים, תשלם לי שכירות דירה". היהודי היה נבוך ביותר, אף למזלו הרב הוא נזכר במה שאומר התלמוד בדף זה: "*זה נהנה וזה לא חסר*" - פטור. כלומר, אכן אסור לגור בבית של הזולת ללא רשות, אף אם בעל הבית לא הפסיד מאומה מכך שהתגוררו בבית שלו, פטורים מלשלם לו. "*זה נהנה*" - היהודי שהתגורר בבית; "*וזה לא חסר*" - בעל הבית, לא הפסיד מאומה.

Daf 21: RESPONSIBILITY OF AN OWNER OVER HIS ANIMAL דף כ"א: אחריות בעל הבהמה על בהמתו

A hungry animal walked through the streets and noticed a sack overflowing with fine-quality wheat. The animal began to devour the wheat and in the blink of an eye it had finished the contents of the entire sack. The owner of the wheat, who had only momentarily set down his sack on the street, returned and was astonished to see the serious loss he had suffered. In this case, there is an interesting halakhah. **On one hand, the animal owner is *patur* (exempt), on the other hand, the animal owner is *chayav* (obligated).**

The owner of an animal is *patur* from having to pay for the fine-quality wheat, since animal-owners are permitted to allow their animals to walk in the *reshut harabim* (public domain). Nevertheless, the animal owner is obliged to pay the owner of the wheat the sum of money the animal-owner saved on a single meal for his beast. How much is that? **According to one *Amora*, the animal-owner is obligated to pay a sum of money equal to the worth of the straw he would normally have fed to his animal.**

בהמה רעבה הלכה ברחובות, הבחינה בשק גדוש בחיטה משובחת, החלה לאכול ממנו, וכילתה את כל השק. בעל השק שהינים אותו לזמן קצר ברחוב, חזר ופתח עינים נדהמות, נזק רציני נגרם לו. במקרה הזה ישנה הלכה מעניינת. מצד אחד בעל הבהמה פטור, ומצד שני הוא חייב.

בעל הבהמה פטור מתשלום דמי החיטה היקרה, מפני שיש לבעלי הבהמות רשות לתת לבהמותיהם להלך ברשות הרבים. ובכל זאת הוא חייב לשלם את הפסד שהוא חסר בכך שעכשיו הוא לא צריך לתת לבהמתו ארוחת צהרים. כמה עליו לשלם? לפי שיטה אחת עליו לשלם את סכום הפסד ששוה הקש או התבן שהוא רגיל לתת לבהמתו לאכול

Daf 22: RESPONSIBILITY FOR A FIRE THAT BROKE OUT דף כ"ב: אחריות על שרפה שפרצה

It is written in the Torah that one who lights a fire is responsible for its effects, and therefore, *chayav* (obligated) to pay for any *nezek* (damage) caused by that fire. Such is the ruling when an individual has not properly watched over their fire

There are, however, cases in which an individual who ignites a fire is *patur* (exempt) from paying for resultant *nezek* — e.g., a person who lights a fire in his own field and takes every safety precaution to ensure that those flames remain under control and do not cause any *nezek*. If, nevertheless, an unexpected wild wind suddenly begins to blow that ignites his entire field, and as a result sets fire to many homes, the individual who ignited the initial fire is *patur* (exempt) from paying damages. In that instance he is not *ashem* (guilty) for what happened.

התורה קובעת כי המדליק אש הרי הוא אחראי עליה, ועליו לשלם על כל הנזקים שהאש גרמה אם הוא לא שמר על האש כראוי.

ישנם מקרים שמדליק אש פטור מלשלם את הנזק. למשל, אדם שהדליק אש בשדהו ונזרה לפי כל הכללים שהאש לא תצא החוצה ותיזק, אך לפתע הגיעה רוח פראית שאיש לא חזה אותה, הציתה את כל שדהו והבעירה בתים רבים. בעל האש פטור מפני שבמקרה כזה הוא אינו אשם במה שהתרחש.

Daf 23: INDIRECT CAUSATION OF DAMAGES: EXEMPT

There is a special principle in the laws of *Nezikin* (damages) called “*Gra’ma*”. Here is an example of that law: A certain individual saw a dog on the street and starts inciting the dog to bite and shred laundry that was hanging on a clothing line. The owner of the laundry ran out to the yard, chased away both the man and the dog, and went to clarify whom he could sue for payment of the damage to the clothing that had been torn.

To his regret, the laundry owner found out it was not possible to sue to man who incited the dog — since that individual did not cause the damage with his own hands. Rather, it was the dog who ripped the clothing. And if you question why that is the case, since it was that individual who undoubtedly incited the dog to cause damage, the answer is that the *halacha* stipulates: “*Gra’ma b’Nezikin, patur!*” (One who indirectly causes damages is exempt from paying compensation.)

Who is responsible to pay compensation? Only one who himself caused damage, or whose possession or animal is responsible for causing damage. The man who incited the dog remains *patur*, because the dog did not belong to him. **Though he is obviously *patur* from paying monetary compensation, the inciter is of course obligated *b’Dinei Shamayim*, (in the eyes of God’s Heavenly Court).**

דף כ"ג: גְרָמָא בְנִזְקִין — פְּטוּר

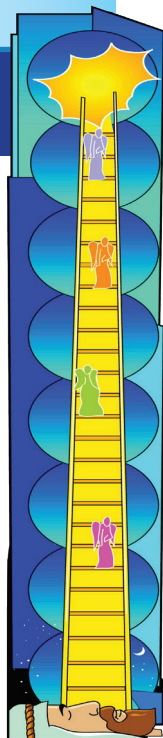
ישנו דין מיוחד בדיני נזיקין שנקרא “גְרָמָא”. הנה דוגמא לדין הזה: אדם מסוים ראה כלב ברחוב, והוא החל לשטות את הכלב לנשוך ולקרוע בגדים שתלו על חבל כביסה. בעל הכביסה יצא אל החצר, גירש את האישה ואת הכלב גם יחד ופנה לברר ממי הוא יכול לתבוע את תשלום הנזק של הבגדים שנקרעו.

למרבית הצער התברר לו שאי אפשר לתבוע את האישה ששיסה את הכלב, מפני שהוא בעצמו לא הזיק בידים, אלא הכלב הוא שקרע את הבגדים. ואם תשאלו - אבל הוא הרי גרם לכלב להזיק, התשובה היא שמהלכה קובעת: “גְרָמָא בְנִזְקִין - פְּטוּר”. הגורם נזק פטור מתשלום.

מי חייב? רק העושה את הנזק בעצמו, או שחפץ שלו עשה את הנזק, או שבעל חיים שלו עשה את הנזק, אך האישה המושחתת הזה פטור, כי הכלב לא היה שלו. כמובן שהוא פטור רק מתשלום ממון, אך בדיני שמים הוא חייב גם חייב.

D’VAR TORAH: PARASHAT VAYETZEI

Just moments before Yaakov’s departure from Israel, when he was filled with fear and trepidation over being pursued by Esav, he saw in his dream the famous image of the ladder, with its head in the heavens and its feet down on earth. Why, precisely, was the ladder chosen as the symbol Yaakov beheld, and what did God seek to convey through this symbol? What is unique about the ladder is that its head is high in the heavens, but in one moment it was able to turn over, and the head that was on top suddenly turned downward, and the legs rose up. God imparted to Yaakov a profound and vital message — i.e. the power to transform and turn everything around lies within God’s hands. Even in those moments when Jacob felt trapped in a deep, seemingly inescapable pit, in an instant, God could alter the scenario, lifting him to ever greater heights.

דִּבְר תּוֹרָה: פְּרִשְׁת וַיֵּצֵא

רגע לפני יציאתו של יעקב מישראל, כשהוא מבהל ומפחד מרדיפתו של עשיו, הוא רואה בחלומו את המראה המפורסם של הסלם שראשו בשמים ורגליו בארץ. מדוע דווקא נבחר הסלם להיות הסמל שראה יעקב, מה הקב"ה רצה לומר לו בדרך זו? מה שמיוחד בסלם הוא שאכן הראש שלו גבוה בשמים, אך ברגע אחד נתן להפך אותו, ואז הראש שהיה למעלה הופך בבת אחת להיות למטה, והרגלים עולים למעלה. הקב"ה מעביר ליעקב מסר גדול וחשוב- בידו של ה' לשנות ולהפך את הכל, וגם אם ברגעים אלו נדמה ליעקב שהוא בבור עמק ללא מוצא, בבת אחת יכול ה' לשנות את התמונה, ולהגביהו למעלה מעלה.